

TAMPERE.
FINLAND

Edunvalvonnan painopisteet 2024

Kaupunginhallitus 22.1.2024

Rantanen, Heinämäki,
Keskinen

Taustaa

- Kaupunginhallitukselle on tuotu edunvalvonnan ajankohtaiskatsaus noin 2 kertaa vuodessa keskusteluun. Vuoden 2024 ensimmäisessä katsauksessa tiedoksi ja evästettäväksi tuodaan edunvalvonnan painopisteet 2024.
- Painopisteet toimivat työpohjana kaupunkitasoiselle edunvalvontatyölle ja sidosryhmätyöskentelylle.
- Painopisteiden pohjalla on Tampereen kaupungin ja Pirkanmaan edunvalvontaryhmän edunvalvontatavoitteet kuluvalle hallitusohjelmakaudelle ja hallitusohjelmaan kuuluvien kirjausten ja ajankohtaisiin muutosprosesseihin ja lainsäädäntöön vaikuttaminen.
- Myös uusi EU:n uuteen ohjelmakauteen vaikuttaminen on ajankohtaista, jonka pohjaksi on valmisteltu EU-ohjelmatavoitteita Pirkanmaan edunvalvontaryhmän kanssa. Keskeiset nostot tuodaan keskusteluun samassa yhteydessä.

Kriteerit priorisointiin

- Kansallisessa päätöksenteossa olevia ajankohtaisia rakenteellisia uudistuksia
- Talouteen ja toimintaan kaupunkitasoisesti vaikuttavia tekijöitä
- Kaupunkitasoiseksi riskiksi tunnistettu
- Keskeinen hallitusohjelmataavoite
- C6-verkoston ja Pirkanmaan edunvalvontaryhmän tavoitteita tukeva
- Edunvalvontatyötä määrittää myös kaupunkiseudun kasvuun ja menestymiseen liittyvät keskeiset teemat kuten yritysten ja investointien sijoittuminen alueelle, oppilaitosten toimintaedellytykset, sujuvat palvelut ja kestävä kaupunkikehitys

Edunvalvonnan painopisteet 2024

1. Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistus
2. Liikenne 12 -ohjelman päivitys
3. Osaavan työvoiman saatavuus
4. TE2025 -uudistus ja korjaussarja
5. MAL-sopimus
6. Kaupunkipolitiikan vahvistaminen ja allianssi
7. EU-vaikuttaminen

1. Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistus

Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistus

- **Kuntien rahoituksen kokonaisuus, eli valtionosuusjärjestelmä ja veropoliittinen kokonaisuus, on uudistumassa.** Lisäksi kuntien talouteen keskeisesti vaikuttavat toisen asteen rahoitusjärjestelmät ovat uudistumassa hallitusohjelmalinjausten mukaisesti.
- Nykyinen järjestelmä on luotu ennen sote-uudistusta, ja se ei enää heijastele kuntien nykyisiä tehtäviä. Järjestelmä tuottaa kuntien välille perusteettomia eroja, eikä palvele perustehtäväänsä.
- Lisäksi järjestelmän toimivuutta rasittavat sote-siirtymään liittyvät rahoituksen muutokset.
- TE-uudistus astuu voimaan 2025, ja sen vaikutukset kuntien talouteen ovat vielä epävarmat. Selvää on, että kuntien vastuu työttömyyden kustannuksista kasvaa merkittävästi ja kohdentuu erityisesti muuttovoittokaupunkeihin. Myös suhdanneriippuvuus kasvaa.

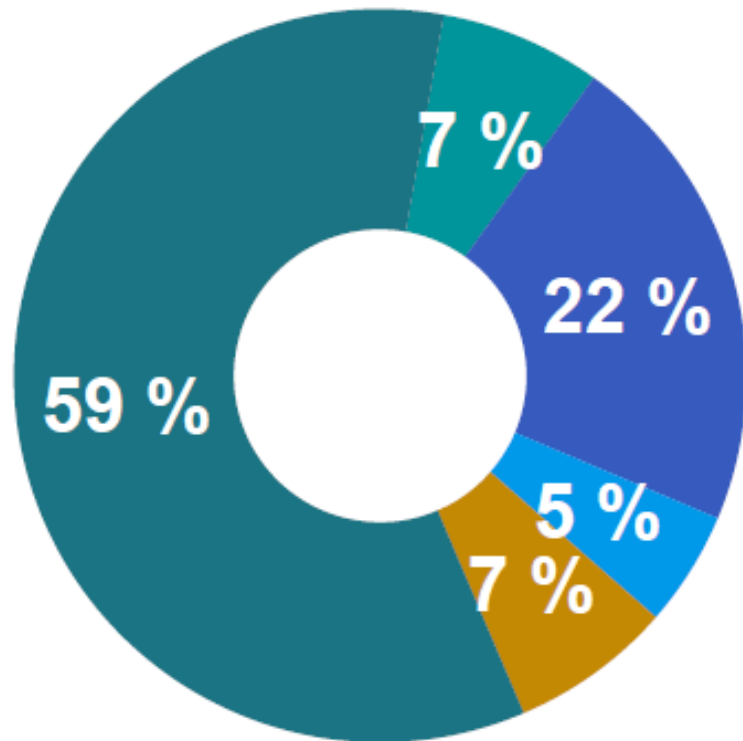
Hallitusohjelmassa sanottua

- ”Kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantumisen sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Uudistuksen lähtökohdaksi otetaan tavoite varmistaa eri kokoisten kuntien edellytykset järjestää lakisääteiset peruspalvelut kaikkialla Suomessa, ottaa huomioon muuttotappiokuntien tarpeet ja eri alueiden demografisen kehityksen sekä vahvistaa kasvavien kuntien ja kaupunkien edellytykset investoida kasvuun ja hoitaa sosiaalisia ongelmia.”
- ”Kuntien saamien valtionosuuksien yleiskatteellisuus säilytetään ja kuntien tehtävien rahoitusta vahvistettaessa painotetaan yleiskatteellisia valtionosuuksia valtionavustusten sijaan. Järjestelmän tulee olla laskennallinen, selkeä ja vahvistaa kunnallista itsehallintoa omavastuisuuden lisäämisellä. Uudistus toteutetaan kustannusneutraalisti siten, että se ei lisää julkisia menoja, vaan vahvistaa kasvua ja julkista taloutta pitkällä aikavälillä.”
- ”Osana uudistusta arvioidaan verotulojen tasauksen piirissä olevien verojen tarkoituksenmukaisuutta ja tasauksen tasoa. Samalla tarkastellaan tasauksen piirissä olevien verojen määrää ja tasauksen suuruutta. Peruseriaatteena on, että kuntien alueella syntyvästä verotulosta mahdollisimman suuren osan tulee jäädä kuntien omaan käyttöön, kuitenkin kaikkien kuntien elinvoima ja kuntien välinen rahoituksen tasapainoisuus huomioiden.”
- Uudistuksen on tarkoitus astua voimaan 1.1.2026.

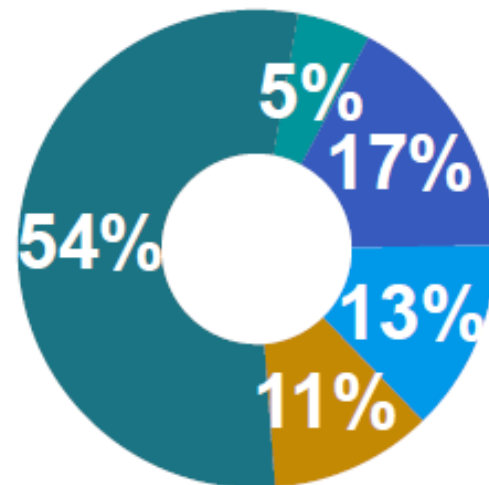
Kuntien valtionosuus osana verorahoituksen kokonaisuutta

D

Kuntien tulorakenne ennen ja jälkeen sote-uudistuksen vuoden 2022 tasossa, %-osuuksittain

Ennen sote-uudistusta

Sote-uudistuksen jälkeen

- Veromenetysten korvaukset
- Peruspalvelujen valtionosuus
- Kiinteistövero
- Yhteisövero
- Kunnallisvero

Kunnille osoitettavan OKM:n rahoituksen osuus ennen 0,06 % ja jälkeen 0,14 %

Pääviestit vero- ja vos-uudistukseen

- **Kestävän kasvun edellytyksiä on tuettava nykyistä paremmin.**
 - Ikähaarukka 19—29 v huomioitava.
 - Vieraskielisyyden kompensaation merkitys kasvaa tulevaisuudessa
 - Työpaikkaomavaraisuuden vahvistaminen.
- **Kaupunkien erityispiirteet ja rooli elinvoimassa huomioitava.**
 - Joukkoliikenteen kustannusten tukeminen. Nyt joukkoliikennetuki, joka riittämätön.
 - Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut, joita hyödyntävät asukkaat kuntarajat ylittäen. (OKM-rahoituksen merkitys huomioitava)
- **Verotuksen tasausjärjestelmän tulee olla tasapainossa muun rahoitusjärjestelmän kanssa.**
 - Rahoitusjärjestelmän tulee kokonaisuudessaan kannustaa kuntia elinvoimatehtäviin, mutta kuntien kyky huolehtia perusoikeuksien mukaisista peruspalveluista on turvattava.

2. Liikenne 12 -ohjelman päivitys

Liikenne 12 -suunnitelman päivitys käynnistynyt

- Liikenne 12 -suunnitelman päivitys vuosille 2025—2032 on käynnistynyt hallitusohjelman mukaisesti. Osana prosessia päivitetään myös kansallinen lentoliikennestrategia.
- Liikenne 12 -suunnitelma eli valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma on tarkoitettu tietopohjaiseksi liikennepolitiikan kehittämistä ohjaavaksi suunnitelmaksi, joka sellaisenaan suuntaa Väyläviraston investointiohjelman.
- Päivitys on Tampereen kaupungin kannalta keskeinen, koska saavutettavuuden kannalta keskeiset edunvalvottavat tie-, raide-, lentoliikenne- ja osin joukkoliikennehankkeet asemoituvat kansalliseen kehykseen suunnitelman kautta.
- Työ käynnistyi syksyllä 2023, ja aktiivisin valmistelu tapahtuu keväällä 2024.

Keskeiset muutokset toimintaympäristössä

- Turvallisuusympäristön muutos ja huoltovarmuus
 - Tampere-Pirkkala -lentoaseman rooli Suomen ja USA:n puolustusyhteistyössä ja Nato-ajassa
 - Järjestelyratapihan nykyiset haasteet
 - Pääväylien merkitys ja Lännen suunta korostuu Suomen kansainvälisessä asemoinnissa
- Alueiden voimakas erilaistuminen
 - Tampereen seudun voimakkaan kasvun aiheuttamat paineet liikenteelle
 - Työmatkaliikenteen merkitys osaavan työvoiman haasteiden keskellä
- Teknologian murros ja monipaikkaisuus
 - Digirata ja liikenteen sujuvoittaminen
- Ilmastonmuutos ja luontokato
 - Kestävän kasvun mahdollistaminen ja luonnon monimuotoisuuden vaaliminen kaupunkiseudulla

Liikenne 12 -suunnitelmaan liittyvät hankkeet Tampereella

- Valtatiet: VT 9, VT12, VT3
- Pääradan peruskorjaus ja Helsinki—Tampere -yhteysvälin kehittäminen
- Järjestelyratapihan siirto
- Tampere-Pirkkala -lentoaseman kehittäminen
- Joukkoliikenteen tuki ja kehittäminen (lähijunat, ratikka yms.)
- Matkaketjut ja kansainvälinen saavutettavuus

Pääviestejä

- **Liikennepolitiikkaa tulee tehdä edelleen tietoperusteinen vaikuttavuus edellä, joka palvelee parhaiten kansallista etua niin strategisen saavutettavuuden kuin turvallisuuden ja huoltovarmuuden kannalta.**
 - Korjausvelan taittaminen vaatii systemaattisia investointeja ja priorisointeja.
 - Tampere on Suomen liikenteen solmupiste, jonka välityskyky heijastuu koko maan liikenteeseen.
 - Tampereella on päästy erittäin hyvin liikennehankkeille määriteltyihin tulostavoitteisiin.
 - Niukkojen resurssien aikana niitä on ohjattava sinne, missä tarvetta ja vaikuttavuutta on eniten.
- **Suomen tulee panostaa edelleen kansainväliseen saavutettavuuteen, jonka merkitys kansalliselle kilpailukyvyllä ja turvallisuudelle on keskeinen.**
- **Muuttuneessa turvallisuusympäristössä huoltovarmuuteen ja turvallisuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota.**
- **Raideliikenteen kehittäminen on ilmastotavoitteiden, monipaikkaisuuden, kaupungistumisen ja kasvun kannalta kansallinen prioriteetti.**
- **Jotta Suomi pystyy kipuamaan pois talouden alhosta, on vientiä, työllisyyttä ja osaavan työvoiman saatavuutta tuettava myös liikennepoliittisin ratkaisuin.**

3. MAL-sopimus

Sopimuskausi 2024—2027

- MAL-sopimukset (MAL=maankäyttö, asuminen ja liikenne) ovat vakiintuneet kaupunkipolitiikan keskeiseksi välineeksi, jolla valtio tukee kestävästä kaupungistumisesta ja kasvua.
- Sopimusten vastuuministeriö on Ympäristöministeriö. Tampereen seudulla valmistelua tehdään kaupunkiseudun kuntayhtymän kanssa pohjaten mm. seudun rakennesuunnitelmaan, ja neuvotteluja johtaa Tampereen kaupungin kaupunkiympäristön palvelualue.
- Liikenteen osalta sopimukset keskittyvät kaupunkiseutujen sisäisen liikenteen kehittämiseen, ja ne toteuttavat Liikenne 12 -suunnitelman tavoitteita.
- Neuvottelut valtion kanssa käynnistyivät syksyllä 2023. Tavoitteena on saada sopimukset valmiiksi kevään 2024 aikana.
- Orpon hallitusohjelmassa MAL-sopimukset ovat saaneet vahvan aseman, mutta aiempaan poiketen asuntopolitiikan painoarvoa on rajoitettu. Lisäksi rahaa on vähemmän, kuin edellisellä kierroksella. Samaan aikaan rahoitettavien hankkeiden sekä sopimusseutujen määrä on vuosien varrella kasvanut.

Tampereen tavoitteet MAL-sopimukseen

- Pirkkala—Linnainmaa -ratikkayhteyden suunnittelu ja toteutus, Lielähti—Ylöjärvi -ratikkayhteyden suunnittelu
- Lähijunaliikenteen kehittäminen
- Vaitinaron eritasoliittymän suunnittelu
- Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden kehittäminen

Kuva: Skyfox / Marko Kallio

4. Osaavan työvoiman saatavuus

Uusi varhaiskasvatuslaki edellyttää lisää koulutuspaikkoja

- Uuden varhaiskasvatuslain asettamat vaatimukset työvoiman koulutustasosta haastavat erityisesti suuria kaupunkeja, ja siksi kaupunki vaatii **merkittävää lisäystä opettajien ja sosionomien koulutuspaikkoihin.**
- Nykyisistä opettajavakansseissa työskentelevistä **arviolta 20–25 prosentilla ei ole laissa vaadittua pätevyyttä**, koska pätevää henkilökuntaa ei ole tarpeeksi saatavilla.
- Varhaiskasvatuslain henkilöstörakenteen uudistus aiheuttaa Tampereella laskennallisesti noin 420 opettaja- ja/tai sosionomiresurssin lisästarpeen vuoteen 2030 mennessä.
- Henkilöstörakenteen muutoksen vuoksi Tampereella tarvitaan vuoteen 2030 mennessä 368 varhaiskasvatuksen opettajaa tai sosionomia (n. 53 /vuosi) Kun huomioidaan lisäksi eläköityvät ja irtisanoutuvat varhaiskasvatuksen opettajat erityisopettajat ja johtajat, tarve on 560, lisäksi myös sijaistarve, tarve nousee n. 660 henkilöön.

Kuva: Tampereen kaupunki / Laura Hoppo

Toisen asteen koulutuksen rahoitusjärjestelmä uudistuu

- **Toisen asteen koulutuksen rahoitusmallien tulee tukea nykyistä paremmin kasvukeskusten tarpeita ja turvata osaavan työvoiman saatavuus.** Kuntien perusrahoituksen kokonaisuudessa on huomioitava myös OKM:n rahoitusjärjestelmien vaikutukset kuntatalouteen.
- Ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmässä korostuvat osaajapulaan vastaaminen reaaliaikaisesti ja sen myötä tarvelähtöisyyden vahvistaminen. Rahoitusta on ohjattava nopeammin sinne, missä sille on tarvetta.
- Lukiokoulutuksen rahoitusjärjestelmä on kautta linjan ongelmallinen ja rahoituksen taso puutteellinen. Kunnat todellisuudessa maksavat 75 % lukiokoulutuksen järjestämisestä, ja se hoidetaan peruspalveluiden vo:lla ja verotuloilla, ei OKM:n rahoituksella.
- Kaupunkien asukkailla on oltava yhdenvertaiset mahdollisuudet päästä koulutuksen piiriin, joka vaatii toimia koulutuspaikkojen jaossa sekä investointikyvykkyyden varmistamisessa. Yhdenvertaiset mahdollisuudet kouluttautua tukevat myös korkeakouluasteen nostamisen tavoitetta. Valtio ei voi säilyttää rahoitusvastuuta koulutuspolitiikan tavoitteiden toteutumiseen kohtuuttomasti kaupungeille.

5. TE2025 -uudistus ja korjaussarja

Työllisyyspalvelut pysyvänä osana kuntien tehtäväkenttää

- Työllisyyspalvelut siirtyvät virallisesti kuntien vastuulle 1.1.2025 alkaen.
- Työllisyysalueiden muodostaminen on käynnissä. Tampereen osalta tilanne ratkeaa lähiviikkoina.
- Työllisyyden edistäminen ja kotoutuminen muodostavat merkittävän osan Tampereen lakisääteistä tehtäväkenttää jatkossa. Niitä säätelevä lainsäädäntö sekä resursointi ovat nousseet keskeiseksi edunvalvottavaksi kokonaisuudeksi. Myös muut työllisyyteen vaikuttavat yhteiskunnalliset tekijät korostuvat, kun kuntien osuus työttömyyden kustannuksista nousee merkittävästi.
- Samaan aikaan osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen sekä vieraskielisten asukkaiden määrän kasvu nousevat Tampereen elinvoiman ja menestyksen kannalta keskiöön.

Työllisyyspalvelut Orpon hallituskaudella

- Työllisyyspalveluissa ajankohtaista on TE-uudistuksen kokonaisuus, rahoitus, pohjoismaisen työvoimapalvelumallin muutokset, kuntouttavan työtoiminnan kokonaisuus sekä lakisääteiseen yhteistyöhön liittyvä hyvinvointialueiden yhdyspinta.
- Kansainvälisen osaamisen kokonaisuus on erittäin ajankohtainen. Koto-uudistus astuu voimaan, ja kuntien rooli kasvaa. Heikko väestökehitys edellyttää kansainvälisten osaajien houkuttelua.
 - Valtion rahoitus on em. palveluiden ja toimien osalta leikkaantunut.
 - Esimerkiksi Talent Hub -rahoitus lakkautettiin kokonaan.
 - Myös Tampereen alueella elinkeinoelämän viesti on, että osaajia tarvitaan.

Pääviestit TE-kokonaisuuteen

- TE-rahoitusmallin tulee olla reilu ja kannustava, ja joustava huomioimaan esimerkiksi asukasmäärän kasvu.
- Kunnilla tulee voida olla edellytykset rakentaa vaikuttavia palveluita työllisyyden ja elinvoiman edistämiseen mahdollistavalla lainsäädännöllä ja tarkoituksenmukaisilla resursseilla. Normeja on purettava – ja nopeasti.
- Kuntouttava työtoiminta on saatava toimivaksi lakisääteistä prosessia jouhevoittamalla ja yhteistyömalleihin liittyvää säätelyä keventämällä.

TE-uudistuksen ICT-haasteet

- Valtakunnallisten tietojärjestelmien ja paikallisten järjestelmien integraatioiden tulee olla valmiita vuoden 2025 alkuun mennessä siten, ettei asiakkaiden (henkilöt, yritykset) oikeusturva ja palveluketjut vaarannu.
- Kansalliset, työvoimaviranomaisille velvoittavat tietojärjestelmät tulee suunnitella ja kehittää alueelliset ja kuntien ekosysteemiset erityistarpeet huomioiden. Rakenteellinen yhteistyö tulee varmistaa.
- Tietojärjestelmäratkaisujen tulee palvella kuntia järjestämisvastuullista riippumatta.
- KEHA-keskuksen ylläpito- ja kehittämisvastuulla olevien tietojärjestelmien tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvän auditointiprosessin tulee olla kuntien kanssa yhteistoiminnassa rakennettu siten, että kuntien omista tarpeista kehitetyt tietojärjestelmät saadaan vaivattomasti kytkettyä valtakunnalliseen tietojärjestelmäinfrastruktuuriin.
- Valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttövaltuushallinta tulee automatisoida mahdollisimman pitkälle siten, ettei se kuormita ja aiheuta kohtuutonta resursointivaadetta työvoimaviranomaiselle.
- Tietosuojaan, erityisesti henkilötietojen käsittelyyn liittyvät roolit ja vastuut tulee olla selvät ja ymmärrettävät valtion ja kuntien välillä.

Pääviestit kansainvälisen osaamisen kokonaisuuteen

- **Kansainvälisten osaajien houkuttelu vaatii saumatonta yhteistyötä valtion toimijoiden ja erityisesti suurten kaupunkien kesken.**
- **Kotoutumisen onnistumisella vaikutetaan työllisyysasteen nostoon, alueiden elinvoimaan ja segregaaation ehkäisyyn sekä hyvinvoinnin edistämiseen yhteiskunnassa.**
- **Kuntien ja valtion resurssien tulee olla realistiset suhteessa yhteiskunnan tarpeisiin ja kuntien lakisääteisiin tehtäviin.**

6. Kaupunkipolitiikan vahvistaminen ja allianssi

Kaupunkipolitiikka Orpon hallituksessa

- Kaupunkipolitiikka on vahvistanut asemaansa mm. vahvojen hallitusohjelmakirjausten myötä.
- Keskeisiä kaupunkipolitiikan foorumeita ovat kuutosten ja valtion allianssi, kaupunkipolitiikan yhteistyöryhmä sekä kaupunkien keskinäiset verkostot + Kuntaliitto.
- Suurten kaupunkien pitkäaikaiset tavoitteet ovat toteutuneet monin osin, ja kuuden suurimman kaupungin rooli tunnustetaan valtionhallinnossa erityisenä myös virkavalmistelussa.
- Samaan aikaan kaupunkipolitiikassa on uhkana pirstaloituminen, keskinäisten jännitteiden kasvaminen ja resurssien vajavaisuus.
- Yhteiskunnan ilmiöissä suurten kaupunkien haasteet entisestään voimistuvat niin ilmastonmuutoksen hallinnassa kuin segregaatiossa. Valtion ja kaupunkien sekä hyvinvointialueiden tulee kyetä yhä saumattomampaan yhteistyöhön näihin vastataksemme.

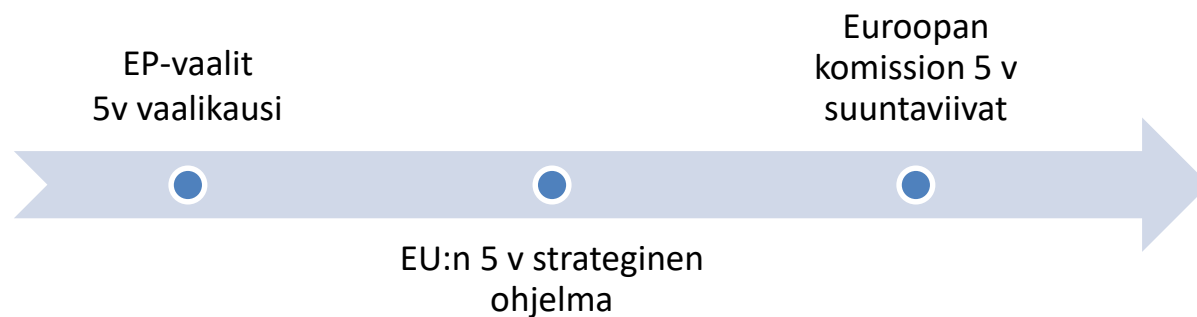
Valtion ja kuuden suurimman kaupungin strateginen allianssi

- Allianssityö on startannut. Ensimmäiset yhteistyöaihiot ovat jengiytyminen ja nuorisorikollisuuden ehkäisy, varhaiskasvatuksen henkilöstöpulaan vastaaminen ja osaavan työvoiman saatavuus.
- Allianssityötä valmistelee allianssisihteeristö, jossa varapuheenjohtajana toimii Maggie Keskinen.
- Ensimmäiset kokemukset ovat positiivisia, joskin valtionhallinnon siilomaisuus on edelleen haasteena.
- Instrumenttina kumppanuus on aivan uudenlainen, ja siksi vie aikaa jalkauttaa toimintamallia käytännön tuloksiksi. Se tarjoaa kuitenkin mahdollisuuden tulevaisuudessakin ratkoa monia asioita suoraan valtion keskeisten toimijoiden kanssa kumppanuudessa.

7. EU-tason toimenpiteet

EU:n supervuosi 2024

- Euroopan parlamentin vaalit 6.-9.6.2024
 - 720 MEPiä—Suomesta 15
 - vaalikausi 2024-2029
- Eurooppa-neuvosto kesäkuu 2024: EU:n strateginen ohjelma (EU:n poliittiset prioriteetit) 2024-2029
- Euroopan komissio 2024-2029: painopisteet
 - puheenjohtaja valitaan heinäkuussa
 - 26 komissaaria syksyn aikana

Hallitusohjelma ja ennakkovaikuttaminen

- ”Vaikuttaminen Euroopan parlamentin vaalien jälkeen 2024 muodostettavaan unionin strategiseen linjaan ja seuraavan Euroopan komission ohjelmaan on keskeistä heti hallituskauden alusta.”
- ”Hallitus sitoutuu Suomen EU-vaikuttamisen ja ennakkovaikuttamisen tehostamiseen sekä kannanmuodostuksen nopeuttamiseen. Suomi määrittää ydintavoitteenensa seuraavalle EU-vaalikaudelle vuonna 2023.”
- ”Suomi valmistelelee omat kantansa ja esittää omat selkeät ratkaisumallinsa ennen komission esityksiä.”
 - Hallitus peräänkuuluttaa oikea-aikaista vaikuttamista. Vaikuttamisen aika on 2024!

Tampereen EU-toimenpiteet 2024

- Pirkanmaan EU-tavoitteet 2024-2029: uudistuskykyinen Eurooppa luo kestäväää kasvua ja hyvinvointia
 - Tampereen ja edunvalvontakumppaneiden yleiset linjaukset ja tavoitteet EU-instituutioiden seur. 5v toimikaudeksi sekä EU:n 2028-2035 rahoitusohjelmakauden valmisteluun
 - antaa pohjan teemakohtaisille vaikuttamistoimenpiteille
- EU:n 2028-2035 rahoitusohjelmakautteen valmistautuminen:
 - monivuotisen rahoituskehysten sekä sektoriohjelmien esitykset ulos 2025
 - Tavoitteena rahoituksen varmistaminen Tampereelle oleellisiin kärkiin
 - Ilmasto, vihreä siirtymä, teollisuuden uudistuminen: EU:n tki-politiikka & -rahoitus
 - Kaupunkipolitiikka ja rakennerahasto-ohjelmat: vihreä ja digisiirtymä, jatkuva oppiminen, inhimillinen pääoma, kansainväliset osaajat, nuorten osallisuus
 - Liikennepolitiikka & raitinfraktuuri: Verkkojen Eurooppa –ohjelma ja monivuotinen rahoituskehys
 - Resilienssi ja kokonaisturvallisuus: EU:n puolustusalan tutkimus ja rahoitus, kriittisen infrastruktuurin rahoitus

Muita tärkeitä ja seurattavia

- Elinkeinopoliittiset avaukset:
 - Siruteknologian edistäminen Tampereella kansallisena ja kansainvälisenä elinkeinopolitiikan avauksena.
 - Puolustusteollisuuden nousu ja mahdollisuudet Nato-ajassa.
- Alueidenkäyttölaki ja aluehallinnon uudistus
- Sisäinen turvallisuus ja jengiytyminen
- Norminpurkuohjelma käynnissä. Tampere antanut tähän syötteensä.
- Englanninkielisen lukiokoulutuksen eteneminen.
- Teatterien peruskorjaushankkeet
- Digipolitiikka
- Kulttuuristrategia

Kuva: Visit Tampere / Laura Paronen